

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentes levelek
 csak ismert kesektől fo-
 gadhatnak el.
 Készítők nem adatna
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartásban minden gar-
 mondó díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díjazású s kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért térmérték szerint
 minden 10 centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

A t. olvasó közönséghez.

I.

Midőn 1890. január 5-én a *Zemplén* felelős szerkesztését elvállaltam, tettem néh. *Borúth* Elemér barátomnak adott azon ígéretem folytán, hogy ha családjának szolgálatomra szüksége lesz, felszólítása engemet mindig készen talál. Ígéretemet, midőn a *Zemplén* tulajdonosa, özv. *Borúth* Elemérné, arra emlékeztetett, baráti kötelességemnek tartottam beváltani. Azonban már akkor abban a feltevésben voltam, hogy hivatalos elfoglaltságaim nem fogják engedhetni a lap irányában elvállalt kötelességeimnek oly mértékben való teljesítését, mint azt óhajtanám.

A következők beigazolták, hogy feltevésem helyes volt. Csakugyan nem maradt fizikai időm arra, hogy a szerkesztéssel tényleg foglalkozhattam volna. Így a *Zemplén* szellemi részének egybeállításával járó összes terhek rendszerint főmunkatársam vállaira neheztek.

Amennyiben pedig oly állást, melynek nehéz munkájához járulni hivatalos körülményeim nem engednek, betölteni nem akarok: elhatároztam, hogy a felelős szerkesztőségről lemondok, s átadom a kötelességnek ezt a részét is általam nagyrabecsült barátomnak, főmunkatársamnak, kit *Borúth* Elemér elhunytá óta a *Zemplén* szerkesztésének érdeme egyedül illet, s ki ezen bizalmi állásnak legjogosabb betöltője lehet.

Midőn elhatározásomat s lemondásomat a t. olvasó közönségnek és munkatársaimnak tudomásukra hozom, kedves kötelességemnek tartom becses támogatásukért, mit a lap iránt, felelős szerkesztésem ideje alatt is, tanusítani szivesek vol-

tak, hálás köszönetemet kifejezni és egyzersmind kérni, hogy a lapot továbbra is becses bizalmukkal és munkájukkal támogatni sziveskedjenek.

Magam részéről ígérem, hogy valahányszor körülményeim engedni fogják s e lapnak szüksége lesz szolgálatomra, rendelkezésére állok, s mindannyiszor kedves kötelességet fogok teljesíteni,

S.-a.-Ujhely, 1891. június 1-én.

Hazafiuai üdvözléssel:

Dókus Gyula s. k.

II.

A kötelesség érzete parancsol, én engedelmeskedem. Ez volt az úr felettem, ennek a szolgálatában maradok továbbra is.

Maradok hiv. szolgája továbbra is szerezett vármegyém lapjának, a *Zemplén*-nek s a mai számmal kezdve annak tartalmáért a nyilvántartás előtt is felelősséget vállalok; mert a személyi változás, mely igen tisztelt barátom kilépésével bekövetkezett, csak ennyi ráadást kíván még tőlem.

Szabad kezem volt eddig is a *Zemplén* dolgában, szabad kezem lesz ezután is; felelőséggel tartoztam eddig is *telkiismeretemnek*, felelőséggel fogok tartozni ezután is elveimnek, meggyőződéseimnek. A felelőségnél ez a viszonya tehát továbbra is érintetlen marad.

Faragott képeim nem voltak eddig sem és nem lesznek ezután sem. Programhoz, melyet a szerkesztőségbe való belépésemkor ezelőtt öt évvel adtam, s azóta mindig szemelött tartottam, ezután is hű leszek. Legfőbb törekvésem lesz, hogy a reám bízott közolgokat ezután is hiven becsülettel, igaz lélekkel szolgáljam.

Kérem a t. olvasó közönséget, munkatársaimat és igen tisztelt barátaimat, hogy

Házasság élet a nyelv országában.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

A „Hymen rózsá-láncai” elnevezése már maga is azt bizonyítja, hogy a házasságkötés rendesen öröm és vidámság kíséretében szokott történni. Az elhagyott régi otthon; a reszketeg hangon zengett unnepies szent fogadalom után következő új küszöb s a mögötte rejtőzködő ismeretlen jövő keltette szorongó érzés, mely a két szív kábeljein szünet nélkül ott játszik; a díszes nászkíséret vidám unnepi hangulata; a látásra összesereglett közönség osztozó érdeklődése: mind megannyi faktora annak, hogy amaz eljárás, mely két életet egygyé forraszt, valami fölséges, a derült ég magas aszúrjáról sugárzó tüneménynyé emelkedik.

Magasztos dolog az, amire visszazártak gondolataim. Nagy csapás az olyan szív adománya, melynek hurjait az érzés hullámai meg nem rezgetetik; de még nagyobb az, ha két egymást nem értő, egymásért nem epedő szív-életet kapcsolnak össze az erőszak durva kötelékei. Külső kapcsolat az csak, a belső összeforradás minden kilátása nélkül. A szív és érdekek szava nem mindig találkozik, s ilyenkor az összeegyeztetés erőszakolása a rombolás veszedelmét rejti magában.

Igy van a dolog a nyelv birodalmában is. A nyelv alkotó elemei, a szavak, járnak-kelnek, forognak ezer meg ezer viszonyban egymás közt; a gyakrabban találkozik, vagy az egymás iránt vonzódnak lassankint összeszoknak, egymást megszeretik, s egy új élet-foladat, új szerep betöltésére, új fogalom kifejezésére, egyesülnek. Ugyanazon jelenség ez, a mit előbb az emberi társadalomban bemutattunk; csak a névben különbözik.

törekvésemben pártfogásukkal, közremunkálásukkal engemet támogatni kegyeskedjenek.

Magamat és főmunkatársamat a lap-társak és t. kollegák szives jó indulatába ajánlom.

Nagyrabecsült munkatársaimhoz csak egyetlen egy buzdító szót intézek: *Utdnam!* Sas-szárnyaim nincsenek.

Egyfelől a munkaszeretet, másfelől a szorgalom volt eddig is, maradnak ezentúl is lendítőim a közolgok légkörében. Ha fáradok, kedves munkatársaim, a *Zemplén* hű gárdája, költsönöznek majd erőt, adnak nekem kitartást a kitűzött szép, igaz és nemes célok felé vezető önzetlen törekvésemben.

Az ég áldása legyen együttes munkánkon!

S.-a.-Ujhely, 1891. június 6-án.

Dongó Gy. Géza,

a „Zemplén” felelős szerkesztője.

III.

A mai napon, midőn a *Zemplén* szerkesztőségébe, mint főmunkatárs, belépek: tartozó kötelességemnek tudom kijelenteni, hogy e megtiszteltetést a legnagyobb örömmel fogadom. Együttal annak az erős hitemnek adok kifejezést, hogy ami kevés érdemet netalán a multban e lap körül szereztem, azt odaadó buzgalommal kívánom és akarom a jövőben, ezen rám nézve megtisztelő állásban, mindenha fokozatosabban nagyobbitani.

S.-a.-Ujhelyben, 1891. évi jun. hó 6-án.

Kapás Aurél,

a „Zemplén” főmunkatársa

IV.

Midőn a lap felelős szerkesztésétől megváló *Dókus Gyula* urnak, családom igaz

T Á R C A .

Egy emlékkönyvbe.

Mig csalóka álmid karján ringatóztál,
 Örömsző láng nem égett szép arcodon,
 S hogy mit danol a kis madár? — nem kérdezéd.
 És mégis örömmel merengtél a dalon.

Szempillád fekete, éjszótét virágán
 A búbanat könye sohasem reszketett,
 Oh mert első szerelmed tisztá, szent tüze
 — Ez az édes mámor! — hevíté szivedet.

S most, midőn szemed a valón pihen: ugy-e
 Látod? hogy csak ábránd, örültség volt a mult,
 S hogy méltatlan volt ő a te hű szivedre,
 Mely első látásánál is már lángra gyult.

Feledtél! Szived nem háborgatja semmi;
 A csendes tengernek sima színe lett az...
 Oh mond csak édesem! egy drága gyöngyszemet,
 Egy új szerelmet, a színre mért nem hozasz?!

Lásd: kétszer nyílik még az akácvirág is!
 Kétszer szeretni még a szívnek is szabad!
 Szeresd, ki tégedet forró vágygyal szeret!
 Szeressed örökre s ő boldogságot ad!

Kapás.

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

Az előbbi két elnevezés mintha értelmileg minden külső befolyást kizárna, az utolsó pedig azt hitelné el velünk, hogy a szavak egyesítése az érdekelt felek minden beleszólását kizárná. Pedig dehogy! Nagy baj, ha mégis megtörténik. Valamint az emberi életben a nem hivatott, nem a szív jóváhagyásával kötött, hanem erőszakolt házasságnak gyakran látjuk, vagy halljuk szomorú végét, s az ellentéteket kiegyenlíteni a megszokás még a jobb esetekben is csak a legnagyobb áldozat, a teljes lemondás árán képes: ugy az is vétség-számba megy, ha a nyelv birodalmának törvényeivel ellenkező szerepre kényszerítjük annak polgárait, a szavakat. Eredetileg iratlan törvények azok, melyeknek egyedüli hivatott őre a helyes *nyelvtörvények*; ez egyzersmind a bíró, mely a *törvényszegést* konstatálja. Itéletében a biztosságot a születéstől való megszokás adja meg neki. A nyelvtörvények *corpus a*, a könyv, mely azokat írásban tartalmazza: a *grammatika*.

Az emberek életében oly rosz hire vergődött *rossz szomszédság*, átkos dolog a nyelv országában is. Ha a szavakat természetükkel ellenkező szomszédságra kényszerítjük, torzsalkodni fognak egymással. Az egyszeri tót deáknak a magyar Pegazuson tett kísérlete:

„Róka magát egykor nagy ehetnám lukba bebujta”
 „Dombos az oldala lett, nem lehet ám gyere ki”
 elég világosan láttatja, amit mondok. — Hasonló nagy hiba a szavak erőszakolt házassága, összetétele is. Az ugynevezett *mellérendelő összetételek* közt, pl. jött ment, herce-hurca, irka-frka. díb dáb (szokatlan, de sz. bályszerű, nyüzsgés-mozgás, *Zemplén* f. é. 22. sz.), ritkábban fordulnak elő elvetni valók. Az *alárendelő összetételek* közül azonban csak olyanokat tűr meg nyelvünk természete,

javaslat tárgyalásánál agyonbeszéléssel akarja huzni-halasztani, hogy az időből kifogyjanak s így a mostani országgyűlés eredmény nélkül záródjék.

Hány választó van Magyarországon? A Magyarország választó polgáraitól szóló 1891 évi statisztikai jelentést nem rég terjesztették fel a belügyminiszternek, illetve a miniszterelnöknek. E szerint az ország 63 megyéjében összesen: 724,669 választó polgár van; az önálló törvényhatóságú és választási joggal bíró városokban pedig: 113,516 s így a választó polgárok összes száma 1891-ben: 838,195. Tavaly volt: 846,201 vagyis most kevesebb 8007-el.

Különlétek.

(Személyi hírek). Főispán ömeltósága, Margitai József dr. titkár kíséretében, tegnap reggel a gyorsvonattal Budapestre utazott. — Szalay honv. főhadnagy, népfelkeltési nyilvántartó tiszt Budapestre a honvédelmi minisztériumhoz tétetve át, helyére Fessenszky János százados jött Ujhelybe. — A helyben állomásozó honvéd zászlóaljnal a Kuharik százados elhunytával megfogyott tiszti létszámot Lengyel Manó kir honvéd századossal töltötték be. —

(József főhercegről) újságotuk, hogy az itten honvédség megszűlése végett f. hó 17 én városunkba érkezik. Újabb dispoziciók szerint a főherceg Ujhelybe való utazását bizonytalan időre elhalasztotta.

(Az időjárás.) e hét folyamán sokat garabonciáskodott. Legmérgeesebb volt f. hó 3-án, amikor olyan záport zúdított alá, amilyennél külön nem zuhogott a Nőé birkájára sem. A hatalmas zápor már magában is sok kárt tett, kivált a rozs- és buzaföldeken, de valóságos istenostora volt azokon a vidékeken, mint Tokajban is, ahol jéggel vegyesen pusztított. A szomszédok azóta is van napnap mellett bőven mit innia. Holnap Medárd napja!

(Iskolai ünnepség). Mint értesülünk, a helybeli gimnázium a minden évben Széphalmon megtartani szokott Kazinczy-ünnepséget ezidén iskolai-ünnepséggé változtatta át, s azt egyidejűleg a torna- és énekvizsgálattal tartja meg e hó 25-én, d. u. 4 órakor, a tornacsarnokban.

(A valóság kedvéért.) Bajusz József tárcáikre reflektálva kaptuk Szalókról Thuránzky Ferencről a következő rektifikáló sorokat: A Zemplén legutóbbi tárcájában közölt Ung-megyei invázió című közleményt valóban érdeklő olvas-tam; annál is inkább, hogy némely részleteire még magam is emlékezem. Szabadjon tehát, a valóság kedvéért, az érintett cikk befejezésébe tévedésből beleszórt névcserét helyreigazítanom. Ung-megye-nek akkori adminisztrátora nem Pribék Mikós volt, (mert ez a leírt követválasztáskor főszolgabírája, később pedig az Ung-megyében alakult 106-ik honvéd zászlóalj őrnagy volt) az akkori adminisztrátor ennek bátya s a vele ellenkező politikai nézetet valló Pribék Antal volt.

(A mulató kedv) édes otthonába, a Torzsás-ra ismét kaptunk meghívót, mely így szól: Meghívó a sátoralja-ujhelyi polgári olvasakör által a f. hó 14-én, vasárnap, a Torzsáson tartandó zártkörű nyári mulatságra. A választmány nevében: Margitai József dr., elnök, Bánóczy Kálmán alelnök, Petrács József jegyző. Személyjegy 1 ft. Kedvezőtlen idő esetén a nyári mulatságot június hó 12-én tartjuk meg. Kezdeté délután 3 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk s hírlapilag nyugázzunk.

(A Torzsás-ról.) A sátoralja-ujhelyi izr. ifjuság mult hó 31-én rendezett majálisáról írják: Ezen a nyári mulatságon a tánckedvnek egy olyan tulajdonságát is észrevettük, amit a szakértő »határtalan« nak nevez. Valóban a legszélesebb mederben áradó jó kedvnek nem volt se vége se hossza! D. u. 4 kor kezdődött a tánc Mányi Lajos teljes zenekara előtt. A lombsátort, mely tánchelyiségül szolgált, distingváltság közönség töltötte meg, mely a legjobb hangulatban s kitarással járta a táncot. A kedélyes mulatságnak csak a reggeli szürkület vetett véget. L. B.

(Korcsmai verekedés). Ma egy hete délután kevesben mult, hogy ember-halál nem történt a Deutsch Bernát korcsmájában. Szabolcsból való juhászok, valami tréfaság miatt, hajba kaptak s vagy heten megrohanták Szemán Mihály nevezetű cimborájukat, aki életben maradását csak annak köszönhetette, hogy szerencséjére egy csendőrt tévedt a korcsma tájkára, kardot rántott és a villogó szabolcsi bicskák közül élve kiszabadította. Az éktelen kiabálás hallása és a véres fövel me nekülő ember látása nagy néptömeget csodított össze. Rémes hírek terjedtek el a városban. Arról is beszéltek már, hogy hét halott maradt a csatatéren; egyiket a juhászok szúrták le, a másikat pedig, minthogy a csendőrrrel szembe szállott, ennek kardja vágott volna le. Az egész rémes históriából csak annyi az igaz, hogy hét szabolcsi bicskás a városi kóterbe, onnan pedig a fenytölt bíróság elé került.

(Esküvő.) Szemere György. a gálszécsi járás szolgabírája tegnap vezette oltárhoz Gombán özv.

Patay Györgynének bájos és művelt leányát, Gizellát. Az ifju házaspárnak szívből gratulálunk!

(Esküvő.) Jäger Béla, aldorfi községi jegyző, m. hó 30-án esküdött örök hűséget özv. Köröskényi Ágostonné urnő kedves leányának. Erzsikének. — Kolbásán. Az ifju párhoz Szombathy Antal, kolbásai ev. ref. lelkész, intézett szép beszédet. Mint nyoszolyóleányok: Szmerkovszky Erzsike, Szabó Emma (Kolbása), Tóth Ida (N. Kázmér), Tóth Mariska (Kiszte), Berczik Valéria, Szentmihályi Juliska (N.-Géres), Barna Ilon (S.-a.-Ujhely) és Szeghy Erzsike (S.-Patak) kisasszonyok, — mint vőfélyek: Klímó Menyhért, Tóth István, Csernyiczky János (S.-a.-Ujhely), Tóth Miklós (Kolbása), Szekeress Dezső, Köröskényi Tamás, Szeghy Lajos (Sáros-patak) és Szántay István (Agárd), — mint nyoszolyóasszonyok: Adorján Endréné (Kolbása) és Ember Ernő Mihályné urnők (S.-a.-Ujhely), — mint násznagy: Horváth János (Czéke) szerepeltek. Esküvő után tényes lakodalom, azután tánc volt, mely csak a reggeli órákban ért véget. — A boldog vőlegény e hó 3 án vitte haza szép menyasszonyát új otthonába, Aldorf ba (Erdély). Boldogság kísérje őket!

(A Bodrog halottja.) Sáros Patakról írják: Oláh Kálmán, gimnáziumi IV. osztálybeli tanuló, folyó hó 2 án este felé több tanuló társával együtt elment fürdeni a Bodrogba. Oláh uszni nem tudván, alig hogy a vízbe lépett alamerült. Társai közül egy, aki jó úszó s bátor fiu, rögtön segítségére sietett, hogy fuldokló társát partra hozza. Hanem a mentés sikertelen maradt, mert a vízbefult oly gyorsan ragadta meg mentőjét, hogy ez is csak nagy ügygyel-bajjal tudott a vízbefulás veszedelméből kimentekülni. Eközben a réműletes kiabálás nagy néptömeget csodított a partra. Tobben mentek is a szerencsétlen fiu után, de későn, mert a hullámok között eltűnt. Azonnal hozza fogtak kereséséhez, de mindedig nem találták meg. A szerencsétlen ifju Bíriba való, jómódu szülőknek egyetlen gyermeke. A főiskolai igazgatóság a nyílt Bodrogban való furdést rögtön betiltotta.

(Vízarádás Szerencsen.) Folyó hó 3-án d. u. Szerencsen többször meg-megújuló zápor zuhogott alá. Utolsó verse, mely 4 1/2 órakor végződött, s jó félóraig tartott, felhőszakadtnak is beillett volna. Az ennek következtében támadt áradás a város alsó részét, mely a cukorgyár környékén terül el, egészen elborította. Legtöbbet szenvedtek a Tót-utca lakói. A töltésen két lábnyi magasságu víz csapott át. A cukorgyári munkások deszkák és gerendázatok segítségével menekültek. Tudósítónk ebből a most már ismétlődő árvizes mulatság alkalmából feljajdulva kéri a hatóságot, hogy a terepviszonyok tarthatatlan helyzetén mielőbb s egyszer mindenkorra alaposan segíteni ne késsék.

(Jégeső.) Tokajból írják, hogy ottan folyó hó 3-án majd félóraig tartó borzasztó jégeső pusztított. Mikor elállt, a jéggolyók oly sűrűn borították a földet, hogy lapátolni lehetett volna. A szüreti eredmény úgyszólván semmivé lett.

(Bennégték.) Tarczalról írták a Bp. Hl.-nak, hogy Reho István, városi rendőr, amint ház-éges alkalmával egy asszony kimentése végett elszántan az égő szobába rohant, a gerendázat le-roggyott s mindketten a lángok között lelétek halálukat. A megrendítő esetről fentartással adunk hírt, mert annak valóságát tudósítónk lapunk zár-táig meg nem erősítette és arról hivatalos jelentés sem érkezett.

(Milyen lesz a nyár?) Az ideai szeles, fagyos, havas-esős tavasz, mely ép oly kivételes volt, mint a mögöttünk levő szokatlanul hosszú tél, minden kibán vágyat ébresztett derült, meleg napok után. Milyen lesz az ideai nyár? Esős-e vagy száraz? Dült-e vagy ködös, hűvös-e vagy meleg? — ezek a kérdések érdeklik leginkább az embereket, főleg a gazdákat. Az a mondas, hogy zord télre mindig forró nyár következik, nagyon elterjedt előítélet. De nem is egyéb ennél. Ha ugyanis az utóbbi 60 év időjárásának történetét vizsgáljuk, azt találjuk, hogy a hideg télre következő forró nyár teóriája épen nem vált be a praxisban. Sőt ellenkezőleg, a legtöbb esetben a hideg telet követő nyár szintén hűvös volt. Már Humboldt kimondta: »határozottan önkényes feltevés az, hogy a szigorú télre szép nyár következik.« 25 évvel ezelőtt Quetelet csillagász Brüsszelben kiadta intéz-tének hőmérsék-észleléseit. Az azokhoz írt magyarázatokban szintén tagadja e népies előítélet jogosultságát, s épen ellenkezőleg azon elvet proklamálta, hogy a hideg télnek általában az a hatása, hogy a rákövetkező nyarat lehűti, Quetelet egyik utódja, Lancaster. brüsseli tanár, újból felvetette e kérdést s a »Ciel et Terre« természettudományi közlönynek legutóbbi füzetében ugyanarra az eredményre jut, mint elődje. 1830. óta tizenöt kemény tél volt, az 1890—91-iki tél a tizenhatodik. A kemény telekre következő ápril-szeptemberi időszakban a hőmérő állása nagyon alacsony volt, különösen jún. és júliusban. Volt ugyan egy pár forró nap, sőt hét is, de az átlagos hőmérsék alacsony maradt. Május havára azonban nem volt igen nagy befolyása az abnormális tél-nek, még kevésbé szeptember havára. Minthogy

pedig minden tartós nyári hideg egyértelmű az esős nyárral, írja Lancaster, nagyon csapadékos évszakra számíthatánk az idén is. A mi éghajlatunk eltérő ugyan a brüsszelitől, de semmiesetre sem annyira. hogy a brüsszeli adatok reánk nézve is ne bírnának bizonyos értékkel. E szerint tehát nem lesz az idén száraz és forró nyár.

Irodalom.

Weissberg Zsigmond dr. legújabb munkájáról.

Az orvosi világ ama ritka gárdájából, mely távol a főváros szellemi gyújtópontjától, minden impulzus nélkül, mindennapi fárasztó munkája végzetével, még azon nemes ambiciónak is hódol, hogy vidéki elzárkózottságában a tudomány fontos kérdéseivel is foglalkozzék, ezeket nemcsak magáévá teszi, de alapos tanulmányozás és tapasztalatok folytán öregbiti, szak-zerüen kifejti és magyarázatokkal ellátja stb. kimagaslík Weissberg dr., ki köztudomás szerint nemcsak a Zemplén-megyei, de ellenmondás nélkül általán a felső-magyarországi gyakorló orvosok közt nem az utolsó helyet foglalja el. Sőt valljuk be csak hamar és őszintén, hogy az utolsó évtizedben a Zemplén-megyei tiszti főorvos, a sok oldalú és nagytudományu Chyser dr.-on kívül, alig van még valaki, kinek nevével nemcsak a külföldi, de kiválólag a belöldi, ugy fővárosi mint vidéki sajtóban is, nevezetesen pedig a Zemplén és Ung c. lapokban, oly sűrűn találkozunk volna, mint éppen az övével! S ezen dicséretes jelenségen annál inkább csodálkozhatni, mert a mai világban, kivált a vidéken, ritkán találkozunk oly férfakkal, és főleg orvosokkal, kik a létért való küzdelemben napról napra jobban kifárasztva még annyi morális erővel bírnának, hogy oly feladatok megoldásához is fogjanak, melyek vajmi kevés elismeréssel vagy tisztelettel találkoznak!

Weissberg dr. mondom, azon kevesek egyike. Évek hosszú során át tettel és szóval ernyedetlenül az emberiség érdekében, annak javáért buzgolkodik, hat, alkot, gyarapít.

Mi tollát illeti, ugyan, nem nagy koncepciók azok, miknek megalkotásával foglalkozik, de mind-ammellett mégis mindmegannyi a mindennapi életnek egy-egy égető kérdése és azok mindegyikét kivétel nélkül oly eredetien és oly szellemesen tudja előadni, hogy ritkán akadáhatott olyan, ki előadásain nem gyönyörködött, érvelésén nem okult volna. Mert akár éles hegyü tollával az országos közegészségügyi tanácsnak a tisztaeszlári ügyben hozott felülvéleményét boncolgatja, akár a reklám piacán megjelenő titkos-csoda és népszerű árusait kiméletlen szatirájával ostromozza: akár ismét szép hölgyek kedvéért és kérélmére a Házasságról, vagy a Szerelmenről szellemesen cseveg, és édes kedves pikantiériákat elmond: akár végre mestere és prototiponja, Chyser dr. bármilyen szakmájú és nevű munkáját bírálhatja, vagy ismer-teti, mindenikben és mindenkor sokoldalú tudomá-nya, nagy olvasottsága, erős logikája és eredeti fel-fogása szembeszökő és jellemző.

De legerősebb és legeredetibb mégis, ugy látszik, azon a téren, melyet évek óta különös előszeretettel és szakértelemmel művel: az egészségügyi téren, a melyen a legújabb jelenlegi meg-beszélésünk tárgyát képező műve is mozog. Jól mondja róla Chyser, hogy »megyéjének legtevé-kenyebb hygienikusa« és persze »a távolság négy-zetével« N.-Mihálytól számítva még talán hízel-gőbbet ír. Megboldogult Boruth inspirációira és lapjában, valamint levélbeni buzdításaira és később Chyser serkentéseire jelentek meg töle sűrűn annak idején az »Egészségtani tanulmányok« címén a Zemplén-ben érdekes egészségügyi tanulmányok és egyéb értekezések, melyek népszerű irányban és szellemes modorban tartva az egészségügy főbb kérdéseit felkarolták.

De eddigi munkálkodásának és szakszerű tevékenységének tetőpontját, nézetem szerint, jelen-legi munkájával: Az emberi egészség megóvása, vagyis a jövő gyógyászatáról c. dolgozattal érte el. Ebben a munkájában oly tárgyat választott magának, mely nemcsak eredetiségére, de tartalmára nézve is első a maga nemében, amennyiben nemzeti irodalmunkban még nem létezik olyan mű, melyben ily eszme még csak érintve is lett volna.

Szerző e műve kezdetén így ír: dacára annak, hogy emberemlékezet óta léteznek orvosok és gyógyszeres betegségek gyógyítására és nemcsak az ókor történetelői embereinek voltak már, de a vadaknak is vannak még mai napig is, sőt az indiaiaknak, a kínaiaknak és a japániaknak több ezerre rugó orvosi művekből álló irodalmuk is van: annal feltünőbb, hogy mai napig nem létezik egy olyan orvosi mű, mely a betegségekkel való meg-óvásáról rendszeresen tárgyalna! Pedig az egészség-tannak előrehaladásával az orvosi rend érdeke, a változó viszonyokkal szemben jó levele állást foglalni és arról miharább meggyőződni, miszerint a kor igényeinek hódolva mai napság az orvosnak (és kivált a házi orvosnak) tulajdonképeni feladata leendő: nem annyira a betegségek gyógyítása« vagyis »praescriptio« rendelés« mint inkább az észszerű »utmutatás« a tekintetben, hogy mitől

barátjának, irántunk és a Zemplén iránt mindig teljes készséggel tanúsított jóvoltáért a nyilvánosság előtt is halás köszönetet mondok s kérem, hogy jövőben se vonja meg tőlünk nagyrabecsült erkölcsi és szellemi támogatását: egyszersmind teljes bizalommal adom át a Zemplén felelős szerkesztését *Dongó Gy. Géza* urnak, ki felejtethetetlen férjem elhunytá óta főmunkatársi minőségében állandóan s engemet hálára kötelező odaadással és szép sikerrel vezette a Zemplén szellemi ügyeit.

Ugy ötöt, mint az általa választott új főmunkatársat, t. *Kapás Aurél*, gimnáziumi tanár urat, abból az alkalomból, hogy lapomnak az új viszony szerint való vezérlésére vállalkoztak, szívesen üdvözlöm.

S-a-Ujhely, 1891. jun. 6.

Özv. *Boruth Elemérné*,

a Zemplén tulajdonosa és kiadója.

Vármegyei ügyek.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága f. hó 2-án, *Matolay Etele* alispán elnökle alatt, rendkívüli ülésre gyűlt össze. Ösmertes az az ügy t. olvasóink előtt, mely e rendkívüli ülést szükségessé tette. Főispán ömeltósága, ugyanis, mint a vármegyei közgazdasági állandó bizottság elnöke, lapunk 19. számában *Felhívás*-t intézett gazdátársaihoz s abban az *Andrássy Manó* gf. elhunytával üresen maradt elnöki székre *Andrássy Sándor* gf.-ot ajánlotta elnök-jelöltül a vármegyei gazdasági egyesületnek. — *Viczmány Ödön*, vármegyei főjegyző, mint a gazdasági egyesület h. elnöke és a lötenyészési bizottság elnöke, a *Felhívás*-ra nyomtatásban kiadott és pósta útján terjesztett *Válassz*-ában főispán ömeltóságát tiszteletlen kifejezésekkel illette. *Becske Bálint*, kir. pénzügyigazgató, kinek kezéhez s nevére címelve egy példány a *Válassz*-ból még a múlt hó 21-ik napján szintén eljutott, jelentést intézett a főispánhoz s a *Válassz*-ban használt botrányos kifejezések törvényes megtorlása végett rendkívüli közigazgatási bizottsági ülés egybehívását kérte és sürgette. Ömeltósága e beadványt az alispánhoz tette át, ki is a rendkívüli ülés napját f. hó 2-ára tüzte ki.

A rendkívüli ülésen jelen voltak: *Matolay Etele* alispán, mint elnök, — továbbá *Dokus József*, *Diószeghy János*, *Hlavathy József*, *Andrássy Sándor* gf., *Balassa István* br., *Mailáth József* gf., *Becske Bálint*, *Molnár Béla* dr., *Vladár Emil*, *Nemes Lajos*, továbbá *Bydeskuthy Sándor*, *Payzoss Andor*, *Vékey Gedeon*, *Chyzer Kornél* dr. és *Hönsch Dezső*, mint a közig. bizottság tagjai. Jegyzőül ez alkalomra a főjegyző távollétében s érdekelt-ségénél fogva, az *Ügyrend* 7. §-a alapján, *Horváth József* I. alj. s tb. főjegyzőt hívták meg, kinek az ügy előadásában *Pintér István* közig. gyakornok segédkezett.

Az ülés d. e. 10-kor avval kezdődött, hogy az alispán a megjelenteket elnöki székéből üdvözölte. Ezután jelentette, hogy *Prámer Alajos*,

a melyeknek előtagja vagy alanya, vagy tárgya, vagy jelzője, vagy birtokosa, vagy határozója a utótagnak. Helytelenek tehát: jármű e. h. *Jármű* (jelző); láteső e. h. *messzilátó* (határozó); jogerős e. h. *törvényes, törvényszerint megerősített*; lópor e. h. *puskapor*, (birtokos); nyugdíj e. h. *nyugalomdíj v. pensió*; védbeszéd e. h. *védőbeszéd* (jelző); védanygyal e. h. *örangyal* (jelző); tetszalott e. h. *álhalott* (jelző); védgát e. h. *gát v. védőgát*, gyógyszer e. h. *orvoság*; gyufa e. h. *gyújtó*; indok és indokol ezek h. *ok, indító ok, indíték és okadatul, megokol*; rokonszenv e. h. *rokonzás* (jelző); ellenszenv e. h. *idegenkedés*; előérzet e. h. *sejtelem*; elítélet e. h. *balvélemény*; fi- és nővér fi- és nőtestvér h.; rövidlátó e. h. *közellátó*; vérszegény e. h. *kevés vérű*; vértelen v. vérefogyott, szolgálatkész e. h. *szolgálatra kész*; érdemű e. h. *nagyérdemű v. érdemes*; szellemű e. h. *szellemes*; erőteljes e. h. *erős*; tulszárnyal e. h. *fölkerekedik*; tulkiált e. h. *letorkol*; tulárad e. h. *kiárad* stb.

A házaset kicsinyben az emberi társadalom s a népek életének képét tükrözteti vissza. Ugyanolyan jelenetek és ugyanolyan fázisok tapasztalhatók itt is, ott is. A békéséget nem egyszer zavarja meg összekoccanás, csetapaté. És miért lenne kivétel a szavak társadalmá? Hütlenség, rossz utra térés kész konkolya, mérge a békés együttélésnek. *Pártfogás* ék (birtokos összetétel) ugy ismeretesek, mint békés életű, egymásért élni-halni kész házasetek; de mihelyt a felek egyikében az erkölcsök megzavarodnak, a természet megváltozik és a kicsapongás fészkeli meg magát, vége a szent békességnek s „vájunk el” a jelszó. A *fogás* urasága pl. az igék társaságába keveredik, s azt mondja, hogy ő *pártfogolni* akarja a hütlenség neve alá tartozó kihágásokat. *Párt* asszonyban

Mecser Béla és *Szervicsky Ödön* közig. biz. tagok a jelen alkalomról való elmaradásukat levelben kimentették.

Az ügy beható tárgyalása *Becske Bálint* kir. pénzügyigazgató jelentésének felolvasása után avval kezdődött, hogy a tb. főjegyzővel előterjesztették a Zemplén-ben kiadott *Felhívás*-t; azután felolvasatták a *Válassz*-t, valamint *Viczmány Ödön* főjegyzőnek S.-a. Ujhelyben és Butkán kelt két rendbeli nyilatkozatát, melyek egyikében szót emel *Molnár Béla* dr. és *Vékey Gedeon* tiszti főügyész érdekeltségi viszonya fölött amaz, u. m., a főispánal való vérségi összeköttetés, emez pedig a két-tőjük között csak nem régebben támadt affer miatt az ügynek elfogulatlan bírāja nem lehet, — a másikában pedig arra az esetre, ha a közig. bizottság érdemleges tárgyalásokba bocsátkoznék, előre is óvást jelent be. Erre két írásbeli indítványt terjesztettek elő; az egyiket *Becske Bálint*, a másikat *Bydeskuthy Sándor*.

A *Becske*-féle indítvány »botrányos«-nak bélyegezi a *Válassz*-t, mely tiszteletlenséget tiszteletlenségre halmoz oly férfival szemben, kit a közpálya hosszas és nehéz küzdelmeiben szerzett érdemeiért a korona is kitüntetett, a közbizalom pedig hódolattal környez. Azután kiemeli és erősen elítéli *Viczmány* főjegyző »röpirat«-ából a következő passzusokat: »*Molnár Pista* soha sem dolgozott»; továbbá elítéli azért a mélyen sértő gúnyért, melylyel a *Felhívás* íróját piaci prókátorhoz és bukás szélén álló színigazgatóhoz hasonlítja; végül palcát tör a *Válassz* utolsó pontja fölé, mely így szól:

»Mert van ugyan egy állat a természet világában, a mely folyton mások vérével táplálkozik és ha egyszer megízlelte a vért, folyton hullát keres, de végre önmaga is azzá lesz. Ezen mese tanulsága: hogy vannak emberek, akik abból táplálkoznak, hogy mások érdemeit kissebbítsék, jó hirnevöket pedig ott, ahol csak alkalmuk nyílik igazolhatatlanul, sárral megdobálják, de őket is ugyanazon sors éri...«

Mindezek után határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint *Viczmány Ödön*, a vármegye főjegyzője, fegyelmi vizsgálat alá vonassék, egyszersmind pedig főjegyzői tisztétől azonnal fel is függesztessék.

A *Bydeskuthy*-féle indítvány sajnálatosnak tartja ugyan az affert és a főispán ömeltósága iránt való tiszteletet s bizalmat is hangsúlyozza; de mert *Viczmány Ödön* nem vármegyei főjegyző-minőségében és nem a a főispán ellen írta az inkriminált *Válassz*-t, s így az nem hivatalos téren feleltés és alantas tisztviselő közt, felmerült fegyelmi kérdés, hanem csupán csak két személynek magánügye, egy és ugyanazon kérdésben való nézeteltérése, — ajánlja, hogy napirendre térjenek felette. Hasonló nézetet tanúsított *Balassa István* báró is.

A pro- és kontra-vélemények meghallgatása és azon csaknem egységes nézet képződése után, hogy a *Válassz* írója fegyelmi megtorlást érdemel, *Balassa István* br. indítványozza, hogy előbb a felett a kérdés felett döntsenek: »rendelendő-e a fegyelmi vizsgálat *Viczmány* főjegyző ellenében — igen vagy nem? és azután ismét afelett: »felüggesztendő-e azonnal főjegyzői hivatalától — igen vagy nem? Ezt az indítványt mindnyájan elfogadván, *títokosan* szavaztak; és pedig az első kérdésre 12 igennel 2 nem ellenében, a második kérdésre 9

is fölébred az egyenlő jogu házastárs tudata, s azt replikázza, hogy akkor ő is megváltozik, s ha férje-urának az ő akarát *pártulfogni* nem tetszik, ő a további együttélést fölmondja. Ilyen békétlenség szokott beköltözni a *gondviselő* és *gondviselés*, *árverés*, *képviselő* és *képviselés*, *kárpótlás*, *tárgyismeret* stb. házasetek különben békés hajlékába; mert *gondviselni* senkit sem lehet, de *gondját viselni* akárkinek is; a házat se nem *árverezik* se nem *árverelik*, hanem *licitálják*, *kotyavetyélik*: Vagyonában megrövidített embertársunkat nem *kárpótoljuk*, hanem *kárát megtérítjük*. A városi *képviselő* nem *képviseli* a várost, hanem »annak képviselője,« »annak képét viseli. Ezekben ugyan a nyelvérzék tiltakozó szavát a rossz szokás már jobban jobban elnémítja. de hogy mily törvénytelen az ő házasetük s hogy mily jogosan választanók el őket, arra nézve elég felhoznom az egy *tárgyismer* összetételt, mely épen oly erőszakosan van ugyan megalkotva, mint az előbbie; de a fül, szokatlanságánál fogva, erősen tiltakozik ellene. A per tárgyat ismerhetem, de nem *tárgyismerhetem* a pert. Különbén a halálra ítélt embert sem szokták *fejvenni*, hanem »a fejt venni»; az országgyűlésen nem *gyorsírnják*, hanem »gyorsírába foglalják» a beszédeket.

Énnyire jutottunk már drága nyelvünk polgáiraival! Mi lesz még, ha a jövő ivadék az ilyen törvénytelen eljárás által megrontott nyelvérzékével minden lelki furdalás nélkül fogja a »hirdetéseket falragasztani«, »a borjút husmérni«, »a kezét lekorömnyni«, stb.? — Utóbb nem fogunk magunkra ismerni.

Édes hazánk nyelvének, legdrágább kincsünknek szelleme bennünk él: magunknak kell annak gondját viselnünk!

igennel 5 nem ellenében. Szavazás előtt *Molnár Béla* dr. kijelentette, hogy ő ez alkalommal szavazati jogát gyakorolni nem fogja. — Az elnök kimondotta a határozatot, hogy a közigazgatási bizottság illetékes fórumnak érezvén magát az ismeretes ügy fegyelmi elbírására, s azt általános-ságban és részleteibe is kellően megtárgyalván: *Viczmány Ödön* főjegyzőt a *Molnár István* főispán ömeltósága ellen elkövetett tiszteletlenségért 10 szótöbbséggel fegyelmi vizsgálat alá vonandónak és 4 szótöbbséggel egyidejűleg főjegyzői hivatali állásától is azonnal felüggesztendőnek találta. A fegyelmi vizsgálat foganatosításával *Mailáth József* grótot és *Vladár Emil* t bizták meg. Erről a fegyelmi választmány, a vizsgálat foganatosítására kiküldött közig. biz. tagok, ugyszintén *Viczmány Ödön* főjegyző határozatilag értesítendő, főispán ömeltóságához pedig tüzetes jelentés intézendő.

A rendkívüli ülésről felvett jegyzőkönyvet este hat órakor plénumban meghitelesítették, s összes csatlományaival együttesen további intézkedésig a közigazgatási irattárban elhelyezni rendelték.

A közigazgatási bizottság főispán ömeltósága elnökle mellett f. hó 15 én tartja rendes havi ülést.

Helyettesítés Főispán ömeltósága a főjegyzői teendők ellátására, mint értesültünk, *Horváth József* várm. I. aljegyzőt s tiszteletbeli főjegyzőt helyettesítette.

A vármegyei egészségügyi bizottság tegnap d. e. az alispán elnökle mellett tartott ülésében foglalkozott a zemplén-vármegyei közkórháznál megüresedett orvosai állomás elnyeréseért beérkezett folyamodások megbirálásával. Folyamodtak: *Orbán Barnabás* dr., *Nyomárkay Ödön* dr., *Schön Hugó* dr. és *Dukess Zsigmond* dr. gyakorlati orvosok. Mind a négyen igazolván azt, hogy az állás betöltésére képesítő törvényes kellékekkel bírnak, folyamodásaik megfelelő további intézkedés végett jelentéssel főispán ömeltósága elé terjesztettek.

A vármegyei nyugdíjintézetre ügyelő választmány tegnapelőtt d. u. az alispán elnökle alatt választmányi ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya volt az alap 1890 évi dec. 31-iki állásáról szóló mérleg s az ebből folyó főszámvevői utalványtervezet megbirálása és elfogadása. A tiszta vagyon, mint egyenleg, 62,290 ft 65 kr. ebből 39,382 ft 32 kr a törzsvagyont 22,908 ft 23 kr pedig a rendelkezési alapot illeti. Pótadó-járandóságban kintlevő könyvkövetelés 3487 ft 61 kr.

Hírek a nagyvilágból.

A párbaj ellen. A japán császár szigorú rendelkezéseket tett a párbaj ellen. Elrendelte, hogy mindaz, aki párbajt idez elő, vagy elfogad jövőben nagy pénzbírsággal és gályarabsággal büntetendő, mely hat hótól két évig terjed. Valamely férfinak bármely meggyalázása azért, mert vonakodott megverekedni, rágalmozás gyanánt büntetendő.

Négyes szövetség Napról napra szaporodnak a jelek, melyek arra mutatnak, hogy az európai hármass szövetségbe *Anglia* is belépett, vagy legalább készül belépni. Legutóbb angol megbízottak jártak Olaszországban s bírálat alá vették a hadikikötőket, arzenált és fegyvertárakat hadra való felkészültség tekintetéből.

Oroszország néhány kormányzóságában az éhínségbe jutott parasztság fellázadt. Az éhezők zsákmányolva és gyújtogatva járták be községeket. A katonaság elnyomta ugyan a lázadást, de attól kell tartani, hogy újabb zavarok támadnak.

Hírek az országból.

Uj püspök. A *Pásztlyi* Kovács János püspök elhunytával megüresedett munkácsi g. k. püspöki székre *Firczak* Gyula, ungvári g. k. káptalani nagyprépostot és országgyűlési képviselőt nevezte ki öfelsége a király. Az új püspök most ötvenöt éves és nemcsak arra van hivatva, hogy feje, hanem disse is legyen egyházmegyéjének s a magyar püspöki karnak.

Viharok. Az ország minden vidékéről szóló tudósítások szerint a legutóbbi napok viharai országszerte nagy károkat okoztak. Nem egy helyütt egész falvak határa viz alá került. Sok helyütt villám okozott rombolást a vagyoban, végzett pusztítást az ember-életben. Elemi csapásokat távoztasson tőlünk az Isten haragja!

Az épülő új országháznál nagy szerencsétlenség történt. Egy állvány leszakadt, minek következtében több munkás életét veszítette. A boldogtalanokkal együtt eddig összesen tíz munkás pusztult el, amióta az országházat építik.

Az országos függetlenségi párt minden előkészületet megtett az obstrukcióhoz, vagyis a vármegyei közigazgatás államosítására vonatkozó

javaslat tárgyalásán agyonbeszéléssel akarja huzni-halasztani, hogy az időből kifogyjanak s így a mostani országgyűlés eredmény nélkül záródjék.

Hány választó van Magyarországon? A Magyarország választó polgáraitól szóló 1891 évi statisztikai jelentést nem rég terjesztették fel a belügyminiszternek, illetve a miniszterelnöknek. E szerint az ország 63 megyéjében összesen: 724,669 választó polgár van; az önálló törvényhatóságú és választási joggal bíró városokban pedig: 113,516 s így a választó polgárok összes száma 1891-ben: 838,195. Tavaly volt: 846,201 vagyis most kevesebb 8007-el.

Különlék.

(Személyi hírek.) Főispán ömeltósága, Margitai József dr. titkár kíséretében, tegnap reggel a gyorsvonattal Budapestre utazott. — Szalay honv. főhadnagy, népfelkeltési nyilvántartó tiszt Budapestre a honvédelmi minisztériumhoz tétetvén át, helyére Jászenszky János százados jött Ujhelybe. — A helyben állomásozó honvéd zászlóaljnal a *Kuharik* százados elhunytával megfogyott tiszti létszámot Lengyel Manó kir. honvéd századdal töltötték be. —

(József főhercegről) ujságoltuk, hogy az itten honvédség megszemlélése végett f. hó 17-én városunkba érkezik. Ujabb diszpozíciók szerint a főherceg Ujhelybe való utazását bizonytalan időre elhalasztotta.

(Az időjárás.) e hét folyamán sokat garabonciáskodott. Legmérgezőbb volt f. hó 3-án, amikor olyan záport zúdított alá, amilyennél külön nem zuhogott a Nóé bárkájára sem. A hatalmas zápor már magában is sok kárt tett, kivált a rozs- és buzaföldeken, de valóságos istenostora volt azokon a vidékeken, mint Tokajban is, ahol jéggel vegyesen pusztított. A szomsz. földnek azóta is van napnap mellett bőven mit innia. Holnap Medárd napja!

(Iskolai ünnepek.) Mint értesülünk, a helybeli gimnázium a minden évben Széphalmon megtartani szokott Kazinczy-ünnepeket ezidén iskolai-ünneppé változtatta át, s azt egyidejűleg a torna- és énekvizsgálattal tartja meg e hó 25-én, d. u. 4 órakor, a tornacsarnokban.

(A valóság kedvéért.) Bajusz József tárcáikre reflektálva kaptuk Szalókról *Thuránzsky* Ferenctől a következő rektifikáló sorokat: A Zemplén legutóbbi tárcájában közölt *Ung-megyei inváziók* című közleményt valóban érdeklő olvasom; annál is inkább, hogy némely részleteire még magam is emlékezem. Szabadjon tehát, a valóság kedvéért, az érintett cikk befejezésébe tévedésből beleszórt névcserét helyreigazítanom. Ung-megyének akkori adminisztrátora nem *Pribék* Miklós volt, (mert ez a leirt követválasztáskor főszolgabírája, később pedig az Ung-megyében alakult 106-ik honvéd zászlóalj őrnagy volt) az akkori adminisztrátor ennek bátyja s a vele ellenkező politikai nézetet valló *Pribék* Antal volt.

(A mulató kedv) édes otthonába, a *Torzás*-ra ismét kaptunk meghívót, mely így szól: Meghívó a sátoralja-ujhelyi polgári olvasakör által a f. hó 14-én, vasárnap, a *Torzás*on tartandó zártkörű nyári mulatságra. A választmány nevében: Margitai József dr., elnök, Bánóczy Kálmán alelnök, Petrás József jegyző. Személyjegy 1 ft. Kedvezőtlen idő esetén a nyári mulatságot június hó 12-én tartjuk meg. Kezdeté délután 3 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk s hírlapilag nyugtázzunk.

(A *Torzás*-ról.) A sátoralja-ujhelyi izr. ifjuság mult hó 31-én rendezett majálisáról írják: Ezen a nyári mulatságon a tánckedvnek egy olyan tulajdonságát is észrevettük, amit a szakértő *határtalan* nak nevez. Valóban a legszelebb mederben áradó jó kedvnek nem volt se vége se hossza! D. u. 4 kor kezdődött a tánc Mányi Lajos teljes zenekara előtt. A lombsátort, mely tánchelyiségül szolgált, distingvált közönség töltötte meg, mely a legjobb hangulatban s kitarással járta a táncot. A kedélyes mulatságnak csak a reggeli szürkület vetett véget. L. B.

(Korcsmai verekedés.) Ma egy hete délután kevesben mult, hogy ember-halál nem történt a *Deutschn Bernát* korcsmájában. Szabolcsból való juhászok, valami tréfáság miatt, hajba kaptak s vagy heten megrohanták Szemán Mihály nevezetű cimborájukat, aki életben maradását csak annak köszönhette, hogy szerencséjére egy csendőrt tévedt a korcsma tájkára, kardot rántott és a villogó szabolcsi bicskák közül élve kiszabadította. Az éktelen kiabálás hallása és a véres fővel mekkülő ember látása nagy néptömeget csodított össze. Rémes hírek terjedtek el a városban. Arról is beszéltek már, hogy hét halott maradt a csatában; egyiket a juhászok szúrták le, a másikat pedig, minthogy a csendőrről szembe szállott, ennek kardja vágott volna le. Az egész rémes históriából csak annyi az igaz, hogy hét szabolcsi bicskás a városi kóterbe, onnan pedig a fenyítő bíróság elé került.

(Esküvő.) *Szemere* György, a gálszécsi járás szolgabírája tegnap vezette oltárhoz Gombán özv.

Patay Györgynének bájos és művelt leányát. Gzellát. Az ifju házaspárnak szívből gratulálunk!

(Esküvő.) *Jäger* Béla, aldorfi községi jegyző, m. hó 30-án esküdtött örök hűséget özv. *Köröskényi* Ágostonné urnő kedves leányának, *Erzsikének*. — Kolbásán. Az ifju párhoz *Szombathy* Antal, kolbásai ev. ref. lelkész, intézett szép beszédet. Mint nyoszolyóleányok: *Szmerkovszky* Erzsike, Szabó Emma (Kolbása), Tóth Ida (N. Kázmér), Tóth Mariska (Kiszte), *Berczik* Valéria, *Szentmihályi* Juliska (N.-Géres), *Barna* Ilon (S.-a.-Ujhely) és *Szeghy* Erzsike (S.-Patak) kisasszonyok, — mint vőfélyek: *Klimó* Menyhért, Tóth István, *Csernyiczky* János (S.-a.-Ujhely), Tóth Miklós (Kolbása), *Szekeress* Dezső, *Köröskényi* Tamás, *Szeghy* Lajos (Sárospatak) és *Szántay* István (Agárd), — mint nyoszolyóasszonyok: *Adorján* Endréné (Kolbása) és *Ember* Ernő Mihályné urnők (S.-a.-Ujhely), — mint násznagy: *Horváth* János (Czéke) szerepeltek. Esküvő után fényes lakodalom, azután tánc volt, mely csak a reggeli órákban ért véget. — A boldog vőlegény e hó 3-án vitte haza szép menyasszonyát új otthonába, *Aldorf* ba (Erdély). Boldogság kísérje őket! T.

(A *Bodrog* halottja.) *Sáros* Patakról írják: *Oláh* Kálmán, gimnáziumi IV. osztálybeli tanuló, folyó hó 2-án este felé több tanuló társával együtt elment fürdeni a *Bodrog*ba. *Oláh* uszni nem tudván, alig hogy a vízbe lépett alámerült. Társai közül egy, aki jó úszó s bátor fiu, rögtön segítségére sietett, hogy fuldokló társát partra hozza. Hanem a mentés sikertelen maradt, mert a vízbe fullt oly gyorsan ragadta meg mentőjét, hogy ez is csak nagy ügyvel-bajjal tudott a vízbe fullás veszedelméből kimenekülni. Eközben a rémületes kiabálás nagy néptömeget csodított a partra. Többen mentek is a szerencsétlen fiu után, de későn, mert a hullamok között eltűnt. Azonnal hozták fogtak kereséséhez, de mindeddig nem találták meg. A szerencsétlen ifju *Biriba* való, jómódu szülőknek egyetlen gyermeke. A főiskolai igazgatóság a nyilt *Bodrog*ban való fürdést rögtön betiltotta.

(*Vizáradás Szerencsen*) Folyó hó 3-án d. u. Szerencsen többször meg-megújuló zápor zuhogott alá. Utolsó verse, mely 4 $\frac{1}{2}$ órakor végződött, s jó félóraig tartott, felhőszakadásnak is beillett volna. Az ennek következtében támadt áradás a város alsó részét, mely a cukorgyár környékén terül el, egészen elborította. Legtöbbet szenvedtek a *Tót-utca* lakói. A töltésen két lábnyi magasságu víz csapott át. A cukorgyári munkások deszkák és gerendázatok segítségével menekültek. Tudósítónk ebből a most már ismétlődő árvizes mulatság alkalmából feljajdulva kéri a hatóságot, hogy a terepviszonyok tarthatatlan helyzetét mielőbb s egyszer mindenkorra alaposan segíteni ne késsék.

(*Jégeső*.) Tokajból írják, hogy ottan folyó hó 3-án majd félóraig tartó borzasztó jégeső pusztított. Mikor elállt, a jéggolyók oly sűrűn borították a földet, hogy lapátolni lehetett volna. A szüreti eredmény úgyszólván semmivé lett.

(*Bennétek*.) *Tarcalról* írták a *Bp. Hl.*-nak, hogy *Reho* István, városi rendőr, amint ház-egés alkalmával egy asszony kimentése végett elszántan az égő szobába rohant, a gerendázat le-roggyott s mindketten a lángok között lették halálukat. A megrendítő esetről fentartással adunk hírt, mert annak valóságát tudósítónk lapunk zártaim meg nem erősítette és arról hivatalos jelentés sem érkezett.

(*Milyen lesz a nyár?*) Az idej szeles, fagyos, havas-esős tavasz, mely ép oly kivételes volt, mint a mögöttünk levő szokatlanul hosszú tél, minden kiben vágyat ébresztett derült, meleg napok után. Milyen lesz az idej nyár? Esős-e vagy száraz? Dült-e vagy ködös, hűvös-e vagy meleg? — ezek a kérdések érdeklík leginkább az embereket, főleg a gazdákat. Az a mondás, hogy zord télre mindig forró nyár következik, nagyon elterjedt előítélet. De nem is egyéb ennél. Ha ugyanis az utóbbi 60 év időjárásának történetét vizsgáljuk, azt találjuk, hogy a hideg télre következő forró nyár teóriája épen nem vált be a praxisban. Sőt ellenkezőleg, a legtöbb esetben a hideg telet követő nyár szintén hűvös volt. Már *Humboldt* kimondta: „határozottan önkényes feltevés az, hogy a szigorú télre szép nyár következik.“ 25 évvel ezelőtt *Quetelet* csillagász Brüsszelben kiadta intézetének hőmérsék-észleléseit. Az azokhoz irt magyarázatokban szintén tagadja e népies előítélet jogosultságát, s épen ellenkezőleg azon elvet proklamálta, hogy a hideg télnek általában az a hatása, hogy a rákövetkező nyarat lehűti, *Quetelet* egyik utódja, *Lancaster*. brüsseli tanár, újból felvetette e kérdést s a „Ciel et Terre“ természettudományi közlönynek legutóbbi füzetében ugyanarra az eredményre jut, mint elődje. 1830. óta tizenöt kemény tél volt, az 1890—91-iki tél a tizenhatodik. A kemény telekre következő ápril szeptemberi időszakban a hőmérsék állása nagyon alacsony volt, különösen jún. és júliusban. Volt ugyan egy pár forró nap, sőt hét is, de az átlagos hőmérsék alacsony maradt. Május havára azonban nem volt igen nagy befolyása az abnormalis télnek, még kevésbé szeptember havára. Minthogy

pedig minden tartós nyári hideg egyértelmű az esős nyárral, írja *Lancaster*, nagyon csapadékos évszakra számíthatunk az idén is. A mi éghajlatunk eltérő ugyan a brüsszelitől, de semmiesetre sem annyira, hogy a brüsszeli adatok reánk nézve is ne bírnának bizonyos értékkel. E szerint tehát nem lesz az idén száraz és forró nyár.

Irodalom.

Weissberg Zsigmond dr. legújabb munkájáról.

Az orvosi világ ama ritka gárdájából, mely távol a főváros szellemi gyújtópontjától, minden impulzus nélkül, mindennapi fárasztó munkája végeztével, még azon nemes ambícióknak is hódol, hogy vidéki elzárkózottságában a tudomány fontos kérdéseivel is foglalkozzék, ezeket nemcsak magáévá teszi, de alapos tanulmányozás és tapasztalatok folytán öregbíti, szak-zerüen kifejti és magyarázatokkal ellátja stb. kimagaslík *Weissberg* dr., ki köztudomás szerint nemcsak a Zemplén-megyei, de ellenmondás nélkül általán a felső-magyarországi *gyakorló* orvosok közt nem az utolsó helyet foglalja el. Sőt valljuk be csak hamar és őszintén, hogy az utolsó évtizedben a Zemplén-megyei tiszti főorvos, a sok oldalú és nagy tudományu *Chyser* dr.-on kívül, alig van még valaki, kinek nevével nemcsak a külföldi, de kiválólag a belföldi, ugy fővárosi mint vidéki sajtóban is, nevezetesen pedig a *Zemplén* és *Ung* c. lapokban, oly sűrűn találkozunk volna, mint éppen az övével! S ezen dicséretes jelenségen annál inkább csodálkozhatni, mert a mai világban, kivált a vidéken, ritkán találkozunk oly férfakkal, és főleg orvosokkal, kik a létért való küzdelemben napról napra jobban kifárasztva még annyi morális erővel bírnának, hogy oly feladatok megoldásához is fogjanak, melyek vajmi kevés elismeréssel vagy tisztelettel találkoznak!

Weissberg dr. mondok, azon kevesek egyike. Évek hosszú során át tettel és szóval ernyedetlenül az emberiség érdekében, annak javáért buzgólkodik, hat, alkot, gyarapít.

Mi tollát illeti, ugyan, nem nagy koncepciók azok, miknek megalkotásával foglalkozik, de mindamelllett mégis mindmennyi a mindennapi életnek egy-egy *égető kérdése* és azok mindegyikét kivétel nélkül oly eredetien és oly szellemesen tudja előadni, hogy ritkán akadhatott olyan, ki előadásain nem gyönyörködött, érvelésin nem okult volna. Mert akár éles hegyü tollával az országos közegészségügyi tanácsnak a tisztaeszleári ügyben hozott felülvéleményét boncolgatja, akár a reklám piacán megjelenő titkos-csoda és népszerek árusait kíméletlen szatirájával ostromozza: akár ismét szép hölgyek kedvéért és kérelmére a *Hásas-mágról*, vagy a *Szerelennről* szellemesen cseveg, és édes kedves pikanteriákat elmond: akár végre mestere és prototiponja, *Chyser* dr. bármilyen szakmájú és nevü munkáját bíraltatja, vagy ismereti, mindenikben és mindenkor sokoldalú tudománya, nagy olvasottsága, erős logikája és eredeti fel-fogása szembeszökő és jellemző.

De legerősebb és legeredetibb mégis, ugy látszik, azon a téren, melyet évek óta különös előszeretettel és szakértelemmel művel: az egészségügyi téren, a melyen a legújabb jelenlegi megbeszélésünk tárgyát képező műve is mozog. Jól mondja róla *Chyser*, hogy »megyéjének legtevékenyebb higienikusa« és persze »a távolság négyzetével« N.-Mihálytól számítva még talán hízogóbbat ír. Megboldogult *Boruth* inspirációira és lapjában, valamint levélbeni buzdításaira és későbbben *Chyser* serkentéseire jelentek meg töle sűrűn annak idején az »Egészségtani tanulmányok« címén a *Zemplén*-ben érdekes egészségügyi tanulmányok és egyéb értekezések, melyek népszerű irányban és szellemes modorban tartva az egészségügy főbb kérdéseit felkarolták.

De eddigi munkálkodásának és szakszerű tevékenységének tetőpontját, nézetem szerint, jelenlegi munkájával: *Az emberi egészség megővése, vagyis a jövő gyógyászatáról* c. dolgozattal érte el. Ebben a munkájában oly tárgyat választott magának, mely nemcsak eredetiségére, de tartalmára nézve is első a maga nemében, amennyiben nemzeti irodalmunkban még nem létezik olyan mű, melyben ily eszme még csak érintve is lett volna.

Szerző e műve kezdetén így ír: dacára annak, hogy emberemlékezet óta léteznek orvosok és gyógyszerek betegségek gyógyítására és nemcsak az ókor történetelőtti embereinek voltak már, de a vadaknak is vannak még mai napig is, sőt az indiaiaknak, a kínaiaknak és a japániaknak több ezerre rügo orvosi művekből álló irodalmuk is van: annál feltünőbb, hogy mai napig nem létezik egy olyan orvosi mű, mely a betegségekkel való meg-*óvásáról* rendszeresen tárgyalna! Pedig az egészség-tannak előrehaladásával az orvosi rend érdeke, a változó viszonyokkal szemben jó eleve állást foglalni és arról miharább meggyőződni, miszerint a kor igényeinek hódolva mai napság az orvosnak (és kivált a házi orvosnak) tulajdonképeni feladata leendő: nem annyira a betegségek »gyógyítása« vagyis »praescriptio rendelés« mint inkább az ésszerű »utmutatás« a tekintetben, hogy mitől

ki van mivelve, de ezelőtt csak mássalhangzókból állott és a magánhangzókat az értelemről találták ki. Ismertető jele ez írásnak az, hogy az egyes betűk összekapcsolása erőltetett, s csak az ujabbi idő vívmánya az összekapcsoló módszer. Ezt az írást Görögország óslakói használták.

3. *A szemita írás.* Jobbról balfelé haladó girbe-görbe vonások. Ezen írás alapja a képirás volt, s nem annyira a hang lerajzolására, mint megörökítésére van szánva. Tehát a célt eszköz nélkül kell elérni.

A szóban levő írásnak terjedése az azt használó népek egyéni felfogásától függött, s ezen okból annyi változásokon ment keresztül, hogy jelenleg majdnem 70-féle szemita írást ismerünk. Ezek közül említésre méltók: a) a zsidó, b) az arab, c) az egyiptomi és d) a törökírás.

Mindezek ismertető jele az elhanyagoltság, vagyis, hogy nem a csinos írásra és más vonásokra, de a helyes írásra kell a fő ulyt fektetni. E nyelv szavainak törzse 3 betűből áll, s így 1 betű helytelen leírása értelemzavart okozhatta. A betűk össze nem olvashatók. Magánhangzók teljesen hiányoznak belőlük.

4. *A tagírás.* Ez sem hangoknak, hanem szótagnak, sőt egy-egy szónak is a jele, s ezért évek kellenek, míg azt meg lehet tanulni. Ezen írás a beszéd sajátjaiból keletkezett, mert egy és ugyanazon szótagnak különböző jelentése lehet a szerint, a mely hangnyomatékkal mondják ki. Természetes tehát, hogy az írásnak, mint a hangsúlyos vagy súlytalan szó jegyének, magára a hangsúlyozásra is kellett gondot fordítani, minél a mondat leírása oly nehézségbe ütközik, hogy azt sem jobbról-balra, sem balról-jobb felé. hanem csak felülről lefelé lehet leírni, még pedig azért, hogy minden szó külön álljon és a netánvaló hangjegyzésnek is szembeötölő helye legyen.

A tagírás használják: a kínaiak, japánok, mongolok és tatárok, Jellege a tömörség, mert rövid jegyek hosszú fogalmat kell megjelölni. E tömörségnél fogva az irni tudótól megkívánatik bizonyos rajzolóügyesség, mert majdnem minden szótagnak esetleg szónak külön jegye lévén, gyakran egy jelentéktelen vonás elhibázása megzavarja az értelmet.

5. *A jelírás.* Használják Sziget-India óslakói. Ezen írás nem annyira a hangok, mint a belőle következtethető elvont tulajdonság szemléltetésére való. Pl. \bullet végtelenség, idő; $-|$ — egyenlőség szabadság; $<$ — összeütközés, harc; $-V-$ — közzéférközés v. tolokodás $-v-$ — kiütés v. meghódítás, $\frac{-v-}{\Delta}$ — kiemelkedő személy, v. uralkodó. E néhány példa mutatja, hogy a jelírás a legszükségesebbekre szorítkozik, tehát a mai írások között ez a legkezdetelegesebb.

Tény, hogy a latinírás terjedés az irni és olvasni tudókat szaporították; de az általános műveltséget a könyvnyomatás mesterségének feltalálása idézte elő. Így hát Gutenberg nek az érdeme, hogy az írás majdnem minden népnél egy mintára alakult, s valóban, amennyiben a gondolatok megőrzéséről van szó, mai nap a latin írás vagy annak módosulata van használatban minden művelt népnél.

A táviró feltalálása alkalmával a gépezet készülékéhez alkalmas írást kellett kieszelni és figyelemmel lenni arra is, hogy az $a-b-c$ ne legyen nagyon komplikált. A távirásnál használják a pontot és vízszintes vonásokat. Ezen írást méltán el lehet nevezni *pontírás*-nak mert az egész $a-b-c$ nél a pont a tulnyomó. Csak a kényeszerűsége miatt használják; levelek vagy gondolatok megörökítésére a közhasználatban nem alkalmas, mert nagyon hosszadalmas.

Az eddig felsorolt írások egyedül a gondolatoknak lerajzolására valók voltak, vagy hogy a gondolatok feledésbe ne menjenek, azok megörökítésére használtak; mellékesnek tekintvén aztán az időt, mit a leírást igényel.

A legújabb kornak egyik nagyszerű vívmánya a *sztenográfia*, *gyorsírás*, vagyis oly művészet, melynek segítségével a hallható hangot ugyanazon időben láthatóvá is teszik.

Oly helyen nélkülözhetetlen, hol egyes szónoknak szónoki művét pillanatnyi idő alatt mint egész darabot meg akarjuk őrizni. Sok helyütt szükséges, legkivált midőn néhány napra kölcsönzött könyvekből kivonatot kell készíteni. A sztenográfia alkotmányos országokban, hol szószabadság van, égető szükség. Angol- és Franciaországban, mint Európának legelső alkotmányos államaiban, legelőször tűnt fel, s az alkotmányhoz mérten minden nemzetnél terjedt. A gyorsírás, a betűk, ragok, képzők, szók, sőt egész mondatok megörökítéséből áll, ezért jó emlékezőtehetséget és szorgalmas tanulást követel. *Gabelberger* és *Stolze* a sztenográfiát tökéletesítették, mert a könyv nélküli közlést csaknem egészen kikerülték és határt szabtak a *levelező*- és *vagyorsírás* között.

Csak röviden soroltam föl az írás történetét, de az alkalommal nem hagyhatom említés nélkül a *fonográfiát* sem, habár a sztenográfia az írás terén a tetőzet.

A *fonográf* oly gépezet, mely nemcsak híven megörzi a hangokat és szókat, hanem a ki-mondott hangot bőven utánozza is; annyira, hogy

ezáltal távollevő ismerős gondolatát élészóval tárja elénk. A fonográfia, mint írás, tulajdonképen nem tartozik az írás keretéhez, csak annyiban van vele összekötöttségben, hogy az írást teljesen kiküszöbölni van hivatva.

Fischer Ármin.

HUMOR.

A kiken nem fogott a guny.

II. *Frigyes* a gunyiratokat, a melyek ellene szóltak, alábbra ragasztatta az utcákon, hogy ugymond, kényelmesebben olvashassa a nép. — II. *József* császár az ellene kiadott drága gunyiratokat újra nyomatta s potom áron árulta — XIV. *Benedit* pápa egy ellene intézett gunyverset átdolgozva s kijavítva visszaküldött ügyetlen szerzőjének, avval az üzenettel, hogy: »ily alakban talán nagyobb kelete lesz.« — VIII. *Orbán* pápa azonban Pallavicino-t »Rhetorica delle Puttane« című gunyiratáért — kivégeztette!

Csodabogár.

... jelentem, hogy a P. János után felmerült áponc költségek gróf Sz. ... től be nem hajthatók, amennyiben az illető öngyilkosságot követett el.*

Orvosi szigorlaton.

Tanár: Mikor nyom az ember legtöbbit?

Tanuló: Ha valakinek a tyukszemére hág.

Következtetés.

— Ilyen okos kutyáról el lehet mondani, hogy fél ember.

— Akkor hát te felérsz két kutyával.

Náivítás.

Tanítóné: Mariska, mondd meg csak, kedvesem, hogy hívják azokat a fogakat, melyek az emberről legutóbbára jelentkeznek?

Mariska: Hamis fogaknak.

GONDOLATOK.

Mindenki középpontja saját világának; de míg az egyik ember csak önmaga körül forog, a másik azalatt tova is halad.

Az asszony fordított betű: tükör előtt legkönnyebb kiolvasni.

A férfi csinálja az életet, a nő pedig játsza azt.

Házassági esküvést nem oly könnyű felbontani, mint a rozsvarrást.

Egyik kézzel, másik észszel keresi kenyereét.

Eleget alhatunk, ha meghalunk.

Szárban nyelvedet fogságban tartsd.

(Régi magyar közmondások.)

HIVATALOS RÉSZ.

8340. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Alkalmazkodás végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1891. május 21.

Matolai Etele,

alispán.

Másolat.

Földmívelési m. kir. minister 22245/III/8. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Tudomásul vétel és közhírré tétel végett értesitem a törvényhatóságot, hogy a szászországi kir. belügyministerium f. évi ápril hó 8 án Ausztria-Magyarországból származó élő szarvasmarháknak és sertéseknek a szászországi vágóhidakra való bebocsájtására nézve az eddigi határozmányok érvényének fenntartása mellett még a következőket rendelte el: 1. Minden eddigi határozmányok szerint a vágóhidakra bebocsájtható szarvasmarha- és sertés szállítmány a határszéli állatorvos által megvizsgáló s ha azok gyanutlanoknak találtak és így bebocsájtásuk megengedettik: a Bodenbach — Teschen, illetve Zettai határállomás rendőrbiztosa a szállító felek költségén a rendeltetési hely rendőri hatóságát a behoazando szarvasmarhák és sertések számáról távirati uton értesíteni köteles. 2. Szarvasmarha- és sertés szállítmányoknak Ausztria-Magyarországból Szászországon keresztül, de Szászországon kívül fekvő vágóhidakra való szállítása szintén csakis az e célra meghatározott belépő állomásokon keresztül történhetik. Ily átviteli szállítmányoknál a rendeltetési hely rendőri hatóságának az 1. pont értelmében elrendelt távirati értesítése az illető szászországi határszéli rendőrhatalóság által eszközözendő. 3. F. évi május 4-től kezdve az Ausztria-Magyarországból származó szarvasmarhák és sertések Bodenbach — Teschen és Zettaun kívül Voitersreuth határállomáson át is minden hétfőn és csütörtökön szintén bevihetők. Az 1. és 2. pont alatt említett intézkedéseket a Voitersreuthi határszéli rendőrbiztos az itt bebocsájtásra kerülő szállítmányokra nézve szin-

tén foganatosítani köteles. 4. Az Ausztria-Magyarországból származó szarvasmarháknak Sehneberg város vágóhidjára való bevitele az ismert feltételek mellett szintén megengedett. Ily szarvasmarha-szállítmányok a pályaudvarban levő lerakodó helyről a vágóhidra csak jól záródó kocsikban szállíthatók, mely kocsik minden használat után alaposan fertőtlenítenedők. — Budapest, 1891. április 28. A minister megbízásából: Báró Fiáth s. k.

40. sz.

A jegyzői egyesület elnökétől.

Értesítés.

Az országos jegyzői kar a hűség és pártatlan szorgalom iránt adózott elismeréssel akkor, midőn az országos jegyzői egylet volt főjegyzője, Vágó Ferencnek a baráncái sirkertben nyugvó hamvai felé kegyeletes adományából diszes sírkövet állíttatott.

A siremlék leleplezési ünnepélye folyó hó 14-én délután 3 órakor fog Bárándon megtartatni. Midőn erről az egylet tagjait értesitem, egyidejűleg felkérem az iránt, hogy az ünnepélyen minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek.

Elhelyezésről és kellő ellátásról az ünnepélyt rendező bihar-vármegyei jegyzői egylet gondoskodik.

S.-a.-Ujhely, 1891. június 5-én

Pataky Miklós,
egyleti elnök.

130. erd. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

Körzés és az eredmény bejelentése végett kiadatik.

S.-a.-Ujhely, 1891. május 21.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Besztercze-Naszód-vármegye 488 kb. sz. Zemplén-vármegye tekintetes közig. erd. bizottságának S.-a.-Ujhely. Az o.-radnai m. kir. erdőgazdálkodás szolgálatában álló Kendrián László erdő-őr az o.-radnai járás főszolgabírája által 1887. évi ápril. 24-én 58. sz. a kiállított eskübizonyítványát elvesztvén, kérjük ennek 30 napon keresztül leendő szabályszerű köröztetésére és az eredménynek közlésére. Besztercze-Naszód-vármegye közig. erd. bizottságának Beszterczén, 1891. ápril 4-én tartott üléséből. Pánczél, sk. alispán, elnök.

18843 sz. II. 91. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Körrendelet.

Zemplén-vármegye valamennyi közs. előjárójának.

A lugosi kir. pénzügyigazgatóság 14325,891 II. sz. a. átirata szerint Mathias Ludvig resiczbányáról ösmertelen helyre távozott anélkül, hogy 8 ft hadmentességi díjat lefizette volna.

Meghagyatottik ennél fogva, miszerint nevezett tartózkodási helyét működése területén nyomozza s feltalálás esetén nevezettől a 8 ft hadmentességi díjat s járulékait hajtsa be, rendeltetési helyére juttassa el, és erről f. évi július hó 1 ig ide jelentést tegyen.

S.-a.-Ujhely 1891 május 31.

Becske,

kir. p. ü. igazgató.

Körrendelet.

Zemplén-vármegye valamennyi község előjárójának.

Dohány-jövedéki kihágással vádolt Nagy Péter leányvári volt lakos (fényes-litkei szul.) ismeretlen helyre eltávozott.

Utasíttatik az előjáróság, miszerint nevezett egyénnek jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal jelentést tegyen.

S.-a.-Ujhely, 1891. május hó 28-án.

Dobokay Kálmán kir. pénzügyigazgató h.

Nyilt-tér*)

1891. június 4-én rendezés végett a takarékpénztárba küldött saját elfogadványu 150 frtos váltómat, melyen mint kibocsátó Fonyi Árpádné, mint forgató Erben Irma szerepeltek: a hajduutközben elvesztette.

Felkérem tehát a t. közönséget, hogy addig is, míg a törvényszék a megsemmisítés iránt határozna: említett váltó értékesítésétől okadjék.

A midőn ezt tudomás vétel végett közlöm, egyszersmind felkérem a becsületes megtalálót, hogy a váltót hozzám juttatni sziveskedjék.

S. a.-Ujhely, 1891. évi június hó 5-én.

Fonyi Árpád.

Köszönet nyilvánítás.

Hogy a múlt hó 26 án, szomszédságomban támadt tűz alkalmával történt házfedelem leégése következtében, jelentékenyebb kárt nem szenved-

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

tem, csak városunk derék lakosainak köszönhetem; fogadják tehát mindazok, kik ez alkalommal nagyobb szerencsétlenség elhárításában részt vettek s különösen Füzesvári Tamás főszolgabíró, dr. Pogány Gerő városi orvos, Hofmann cs. és kir. főhadnagy, Pilis László alszolgabíró, Spigel Bernát, Spigel Sámuel, Kapy Lajos adj. bíró, Fail Arthur állomás főnök, Neuwirth D., Tóth Árpád városi jegyző, Szladek József városi bíró, Dreischöck Henrik, Malatinszky László, Herczik József és Ecker D. urak ez uton nemes és buzgó fáradságukért leghálásabb köszönetemet.

Együttal kötelességemnek tekintem azt is kijelenteni, hogy a „Duna biztosító társaság” kiküldött titkára a tűz helyszínén rögtön megjelent s káromat a leglekiismeretesebben megtérítette. Nagy Mihály 1891. június 2-án.

Glück Mór.

Szolyva

Legereőbb natrontartalmú savanyúvíz. (84 r. kettő szénasavas natron 10,000 r. vízben), túlságos gyomor-savképződés, gyomorégés és a gyomor számos egyéb bajai ellen.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

A szerkesztő postája.

V. Ö. úrnak — Butka. Levelét kaptam s annak tartalmát egyszerűen tudomásul veszem.

P. K. úrnak — Szerencs. A közönség panaszát terjeszték a vármegye közigazgatási bizottsága elé. Míg a törvényes fórum

jobbra, vagy balra el nem igazította a vitás kérdést, addig mi nem adhatunk helyet sem a pro-, sem a kontra-feladvásnak.

Cs. L. úrnak. Közigazgatási rovatba illő dolgozatát sajnálatos félre tettük; mert lapunk szűk kerete nem enged meg annak kiadását. Ha a gazdasági egyesület által megszüntetett Gazdasági Értesítő és a Zemplén kiadója között megkezdett tárgyalás eredményhez vezet s lapunknak akkor majd állandó közigazgatási rovata is lesz, most beküldött dolgozatát szívesen kiadjuk.

D. J. úrnak S.-Patak. Gondoljon reánk alkalomilag más-kor is!

R. L. N.-Rozvány. Névtelenül beküldött kéziratok olvasatlanul a papirkosárba kerülnek.

K. J. dr. úrnak Helyben. A pompás cikket köszönöm. Sietek értékesíteni.

Felelős szerkesztő

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: **KAPÁS AURÉL.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

HIRDETÉSEK.

Üzlet-eladás.

Van szerencsém a nagyközönség becses tudomására juttatni, hogy gyengélkedő egészségem miatt helyben létező és kitűnő forgalomnak örvendő női divatáru üzletemet teljes berendezésével készpénz fizetés mellett áruba bocsátom. Ajánlatok egyenesen hozzám intézendők.

S.-a.-Ujhely, 1891. május 31.

Tisztelettel

Weisz A.

Tk. 658. sz./891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak özv. Thuróczy Györgyné végrehajtást szenvedő elleni 125 ft 31 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. tsvék, (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő E.-Horvati községben fekvő az e.-horvati 267. sz. tjkönyvben. A + (526-530) hrsz. a foglalt ingatlanokból özv. Thuróczy Györgyné végrehajtást szenvedett fele részben illő jutalékra 400 ft, — továbbá az E.-Horvati 382. sz. tjkönyvben A + 947 és 1424 hrsz. a. özv. Thuróczy Györgyné tulajdonul írott ingatlanokra az árverést 80 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor E.-Horvati község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyam. szám. és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságnál 1891. évi március hó 21-én. **Lácay,** kir. járásbíró

6681. szám./k. ü. 1891.

Árlejtés.

A sátorlaj-ujhelyi kir. ügyészség hivatalos helyiségeinek átalakítása és helyreállítása céljából szükségessé vált építkezési munkálatok a nméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak f. é. május hó 25-én 17220. i. m. sz. a. kelt rendeletével 374 ft 94 kr. költség erejéig engedélyeztetvén, e munkálatok kivételének biztosítása iránt a f. évi június hó 17-én d. e. 9 órakor hivatalos helyiségben ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhívom tehát a vállalkozni kívánókat, hogy ezen munkálatok kivételére vonatkozó, 50 kros bélyeggel ellátott s 38 ft bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlataikat hozzám a kifizető határidőig adják be, vagy ajánlataiknak szóbeli előterjesztése végett az említett napon nálam jelentkezzenek.

Az építkezésre vonatkozó műszaki iratok, terv, költségvetés és a szerződési feltételek hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1891. június 5.

Kir. ügyész hivatalosan távol:

Biring,

kir. alügyész.

ÜGYNÖKÖK

törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására általunk a

legelőnyösebb feltételek

mellett mindenhol felvételnek. Fővárosi váltóüzlet társaság **ADLER** és **Tsa** Budapest, Fűrdő- és Dorottya-utca sarkán.

16058/91. I. a. A kassai kir. pénzügyigazgatóságtól.

Fürdőmegnyitási hirdetmény.

A rankherlányi kincstári fürdőben a fürdő-évad f. évi május hó 15-én nyitott meg.

Ezen tüneményeszerű időszak szökőkút által széles körben ismeretes fürdőnek égvényes konyhasós vasas savanyú vizek kitűnő sikerrel alkalmaztatnak. vérhiányoknál, sápkórna, gyomor és tüdőhurutnál stb. Orvos az idény alatt helyben lakik. Pósthivatal helyben, közelebbi táviró állomás Kassa és Gálszecs, társas kocsi közlekedés Kassáról és vissza; kényelmes olcsó lakások, külön konyha. A fürdő levegője egészséges erdei levegő, klímája szelid. Bővebb felvilágosítással a fürdő-gondnoknokság szolgál.

Kassán, 1891. május hó 2-án.

1-3 M. kir. pénzügyigazgatóság.

Egy jó módu, férjzett, egészséges 18 éves nő, ki első szülött gyermeke számára, bőséges anyatej felesleggel bír, előkelő család gyermekét dajkálás végett jutányos díj mellett elfogad.

Értekezhetni: Kossuth-utca 113. szám.

Tk. 1229/1891. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Moskovics Leo homonnai lakos végrehajtónak özv. Andrejkovics Vinczéné és társa végrehajtást szenvedők elleni 400 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztrópkói kir. járásbíró) területén lévő Pakasztó község határában fekvő a pakasztói 24 számú telekkönyvben A I 1-62 sor-szám alatt foglalt s 1/2 részben özv. Andrejkovics Vinczéné szül. Dzubaj Julia 1/3-öd részben özv. Dudlák István szül. Dzubaj Mária nevében álló egész urb. bel és kültelekre az árverést 400 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi július hó 1-6 napján délelőtt 9 órakor Pakasztó község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 76 forint 40 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi április hó 17-én.

Lehoczky, kir. aljbíró.

511. sz./1891.

Arverési hirdetmény.

A varannói járás szolgabírói hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy t. Zemplénvármegye arvaszékének 7712/á. 891 számú határozata folytán a néhai Füzesvári Antal és neje örökösei tulajdonához tartozó s a vehécsi 3. sz. tjkvben 3. hr. és 2-3. sorsz. alatt foglalt s ház és helyhelye valamint az ezen lévő gazdasági épületekből álló ingatlanság Vehéczen 1891. évi július hó 7-ik napjának d. e. 9 órájkor alólírot szolgabíró által nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 3000 ft.

Venni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 300 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött szolgabíró kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

A teljes vétel ár az árverés befejezése és az adásvevési szerződés aláírása után azonnal teljes összegben lefizetendő.

Ha a fent jelzett határidőben vevő a teljes vételár befizetni elmulasztaná, az ő költségére és veszélyére azonnal új árverés lesz elrendelendő.

Kelt Varannón 1891. május hó 26-án.

Dr. Átányi
szolgabíró.

Orvosi bizonylatok

MARGIT

gyógyforrásról

MAGYAR SELTERS

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele kevés szabad szénasav, de gazdag, félig kötött szénasav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomorváltóhatásának hurutos bántalmainál. A Seltersi-Radeim. Vichy- stb. vizektől különösebb csekélyebb szabad szénasav tartalmánál fogva s azért véresek lehetőségeinél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavanyúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szénasav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légcső- és hörbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezőszervek hurutjait szintúgy a zlatja-

mint a seltersi-, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszák s hogy sem bevéve, sem belelegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vortorlódást.

Dr. Kéty Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érem eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szénasav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus- kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízűel fogva ajánlató a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál

git-forrás gyógyvizet alkalmazása által a lényegesen idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érem magamat ezen betegségek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legelső sorban ajánlani.

G ó r b e r s d o r f, 1879. március 18-án.
Dr. R. R. mpler Tódor.

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.**

Ugyiszintén kapható mind a gy. gőzárban, főz. zsebkönyvben és a v. de. d. n.

A felső királyi család kedvenc itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitünőbb savanyuviz.

Kitünő borvíz.

Nagyhatású gyógyital a légzési, emésztési és vizező szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, amelyeknél az orvosi rendellet szerint savanyuviz hasznalandó.

Főraktár S.-a.-Ujhelyt Grünbaum és Klein és Szentgyörgyi Vilmos uraknál.

Országos főraktár: Budapesten Bauer Lajos és Testvére. V. Arany János utca 9. sz. 6-6

Kapható mindenütt.

Minden kiállításán a legmagasabb kitüntetés.

Elterjedte és kedvelte az egész földgömbön.

671. m. 1891. sz.

Hirdetmény.

A megye közigazgat. bizottságának 1891. évi májns hó 11-én tartott ülésében 489/785 kb. sz. határozattal a sztaksin-ublyabereznai uton Ladomér községében lévő 35 és 37. sz. műtárgyaknak újbóli helyreállítását 3280 ft 82 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganosításának biztosítása céljából az 1891. június hó 15-ik napjának d. e. 11 órájára a zempénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1891. június hó 1.

Zemplénmegyei kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,
kir. főmérnök.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel értesitem a t. cz. közönséget, hogy a már régóta fenálló a főutca sarkán lévő kézi zálog kölcsönüzletben a lejárt és nem rendezett zálogtárgyak az 1881. évi XIV. t. cz. 15. §-a értelmében *f. évi június hó 15-én d. e. 9 órakor* a zálogház helyiségében főutca 500 sz. házban (bemenet a Petőfi utcáról) nyilvános árverésen fognak eladattni.

Ugyanott a legmagasabb kölcsönök adatnak arany, ezüst tárgyakra ékszerek és ruha neműekre, ugyszintén *sorsjegyek* és minden huzásra igényűek kaphatók.

S.-a.-Ujhely, 1891. június 2-án.

Reichard Armin

Szolyva-hársfalvai gyógyfürdő

— Posta, távirtda és vasuti állomás —

Climatikus gyógyhely és hidegvíz-gyógyintézet, gyönyörű hegyes fekvéssel és sétányokkal.

Gyógyhatványok: **IVÓKURA** Stefánia forrás kitünő alkalikus ásványvize, továbbá vasas és szénsavas fürdője, **hidegvíz-kúra**, frissen fejt- és aludtje-, massage és villanyosság kúra. **Gyógyjavallatok**: légesőhurut, tüdőbántalmaknál, vészegénység, sápkór, emésztőszervi bajoknál, szívdobogás, idegbajok, máj-, lép-, aranyér- és női betegségek, görvélykór, syphilis és Rheumánál.

Idény: május 15-től szeptember 15-ig, kitünő ellátás és lakás, e téren tapasztalt orvosi kezelés.

Értesítéssel és prospectussal szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

BIKSZÁDI

égyéves konyhasós savanyuviz.

Kitünő hatású gyomor-, bél- és egyéb hurutoknál.

Borral vegyítve kellemes üdítő ital.

Főraktár: 4-10

Glósz Béla borkereskedőnél, Budapest, V., mérleg-utca 5. sz.

Raktár S.-a.-Ujhelyen: Szentgyörgyi Vilmos urnál.

Sirkővekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnczim: **Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Sirkővek újbóli tervezése

Utányos áron készítenek.

Szaotalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr. 1 Ko. 1 frt 50 kr. Befed minden előbbi máz t

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, **elkerülte.** Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygal feltörülhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék fűdi be a pallót a egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden faltot, korábbi mázolást stb; van azután **tiszta fénylakk** (színezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emellegva nem fűdi ol a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közepnagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 91; mázka.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tes-ék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 40 éve létező gyártmányt sokfelé utanozzak és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csak is **Maártsik György** fűszer és vegyeskereskedésében kapható S.-a.-Ujhelyt

Fonciére Pesti Biztosító-Intézet.

Van szerencsénk a t. biztosító közönségnek ezennel tudomására hozni, hogy 1864 óta fennálló hazai intézetünknek évek hosszú során at Reichard testvérek cég által képviselt helybeli főügynökséget

Szóllósy Sándor urra

ruháztuk át és kérjük — kivált régi ügyfeleinket — ezentul a biztosításukat illető minden megbízásaikkal új képviselőnkhez fordulni.

Kiváló tisztelettel
Fonciére Pesti Biztosító-Intézet.

Hivatkozással a fenti körözüvényre, ajánlom magamat a t. biztosító közönségnek minden 2 tűz-, jég- és életbiztosítási ágakban előfordulható megbízások pontos és jutányos kivitelére.

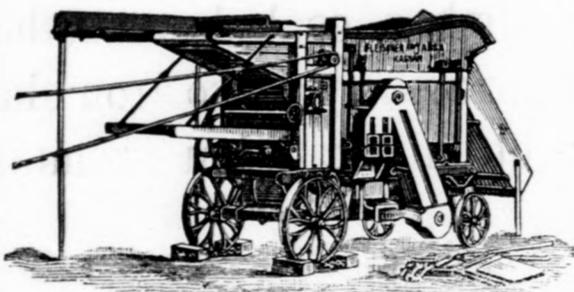
Kiváló tisztelettel
Szóllósy Sándor.

2-4

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezetesen:

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostáit,

továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavarázó készülékek, maláta és burgonya-zúzókat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainkban jelentékeny készletet tartjuk állandóan s bizományi raktárt

2-6

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénknek gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük

672. m. 1891. sz.

Hirdetmény.

A megye közigazgat. bizottsága az 1891. évi május hó 15-én tartott üléséből 488/784 kb. sz. határozattal a gerenda sztropkó pridmiki-uton lévő 300, 299, 279, 262, 259, 232. sz. továbbá a hómónna-mezőlaborci uton lévő 56. sz. összesen 7 db műtárgynak a helyreállítását 2348 frt 93 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1891. június hó 15-ik napjának d. e. 11 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni öhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó. az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1891. június hó 1.

Zemplénmegyei kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,
kir. főmérnök.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorsajtóján.

Kazán és cséplőgép fűtésre

ajánlunk legjobb minőségű

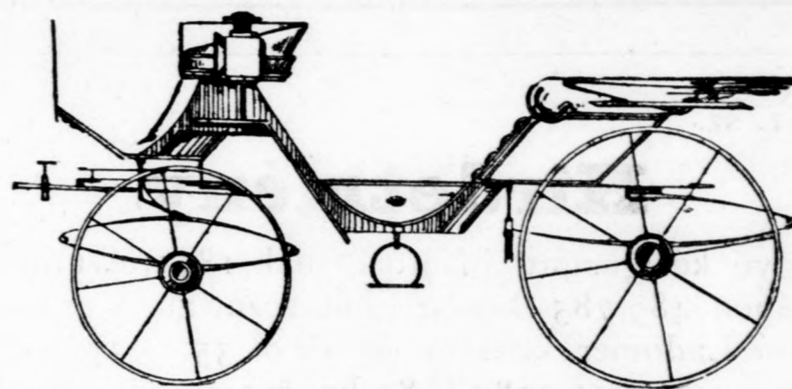
akna és darabos szenet

egész kocsirakományokban minden állomásra szállítva.

Rendelések intézendők:

Melczér Géza és társai

center-királdi kőszénbányák vállalatához
Budapest, V. Váci-körút 46. sz.

HIRDETMEY.

Alulírott van szerencsém a nagyedemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő

kocsi gyártó műhelyemben

készletben lévő mindennemű kocsikat és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehezebb szekereket, valamint könnyű magyar és lengyel formájú homokfutó szekereket különféle kivitelben és leszállított áron adok el.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért felelősséget vállalok.

A nagyedemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Kulits János,

6-

kocsi gyártó.

Egyetlen kísérlet által mindenki meggyőződhet arról, hogy

„Zacherlin”

csakugyan a leghathatósabb irtószer minden rovar ellon, mely meglepő erővel és gyorsasággal gyökeresen pusztit minden ártalmas férget és rovar.

Legalkalmasabban használható a „Zacherlin” takarékcsekkendővel.

A „Zacherlin” nem kell a közönséges rovarirtó porral összetéveszteni, mert a „Zacherlin” egy oly szabadalmazott különlegesség, mely soha és sehol sem kapható másként, mint lepecsételt és „Zacherlin” névvel ellátott palackokban.

A ki tehát »Zacherlin” kíván és más, papírban csomagolt, port elfogad, az mindég csalódva lesz.

8-12

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Reichard testv., Reichard Gyula, Behyna testvérek, Cs. Buday Ákos és Budán Ferencznel, Bárzy Bélánál.
Homonnán: Pápay P., Szekerek A. és Walaschek Ignácznál.
Varannán: Gaál Sándor és Cseri Hermannál.

Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.
Szerencsen: Rochlitz Rezsónél.
Tokajon: Reiner D., Olay Lajos, Deka Soma, Czigány Béla, Grosz Izrael és Frisch Vilmos.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen, Glück Mór és Tolvay Imrénél.
Tállya: Sichermann Jac. és fiainál.